

Nr 465.

Godkänd av första kammaren den 11 juni 1937.

Godkänd av andra kammaren den 11 juni 1937.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönerreglering för personalen vid serafimerlasarettet och karolinska sjukhuset m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 181.)

Till Konungen.

I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1937/1938 har Kungl. Maj:t (punkt 90 av det vid nämnda proposition fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastik-ärenden för den 4 januari 1937) föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition angående karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet m. m., som kunde varda riksdagen förelagd, beräkna för budgetåret 1937/9381

dels till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhusets direktion: Avlöningar ett förslagsanslag av 41,400 kronor;

dels till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhusets direktion: Omkostnader ett förslagsanslag av 2,000 kronor;

dels till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Driftkostnader ett förslagsanslag av 412,500 kronor;

dels till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Utrustning ett reservationsanslag av 2,500,000 kronor;

dels ock till Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet ett förslagsanslag av 900,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 272, under åberopande av vid sistnämnda proposition fogat utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 5 mars 1937, föreslagit riksdagen att

dels antaga vid propositionen fogat förslag till förordning angående bidrag från landsting och städer, som ej deltaga i landsting, till bestridande av kostnaderna för vård i vissa fall å karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet;

dels besluta, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes, äga tillämpning å befattningshavare vid karolinska sjukhuset, dock med rätt för Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med vad av departementschefen i sådant hänseende i oförmälda statsrådsprotokoll för den 5 mars 1937 föreslagits meddela erforderliga särskilda bestämmelser och övergångsbestämmelser;

dels medgiva, att till ifrågakommande befattningshavare vid karolinska sjukhuset må utgå provisoriskt dyrortstillägg enligt de grunder, som gälla för befattningshavare med stationeringsort eller förläggningsort i Stockholms stad;

dels godkänna i sistnämnda statsrådsprotokoll intagen personalförteckning för karolinska sjukhuset, att tillämpas tills vidare från och med dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes;

dels godkänna i samma statsrådsprotokoll intagen avlöningsstat för karolinska sjukhuset att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1937/1938;

dels till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 371,900 kronor;

dels till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Omkostnader för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 253,000 kronor;

dels till Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Utrustning för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 2,500,000 kronor;

dels ock — under förutsättning av att avtal mellan Kungl. Maj:t och direktionen över serafimerlasarettet träffas om statens övertagande från och med den 1 juli 1937 av lasarettets drift —

a) besluta, att ovannämnda avlöningsreglemente skall från och med den 1 juli 1937 äga tillämpning å befattningshavare vid serafimerlasarettet, dock med rätt för Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med vad av departementschefen i sådant hänseende i statsrådsprotokollet för den 5 mars 1937 föreslagits meddela erforderliga särskilda bestämmelser och övergångsbestämmelser;

b) godkänna i nyssnämnda statsrådsprotokoll intagen personalförteckning för serafimerlasarettet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1937/1938;

c) godkänna i samma statsrådsprotokoll intagen avlöningsstat för serafimerlasarettet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1937/1938;

d) till Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Avlöningar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 1,133,000 kronor;

e) till Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Omkostnader för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 1,335,000 kronor;

f) bemyndiga Kungl. Maj:t att taga det under elfte huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till diverse pensioner och understöd m. m. i anspråk för bestridande av pensioner eller understöd åt vissa befattningshavare vid serafimerlasarettet samt änkor och barn efter sådana befattningshavare.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft bland annat följande inom riksdagen väckta motioner, nämligen

dels två likalydande motioner (I: 312 och II: 556), vari hemställts, att riksdagen för sin del måtte besluta att placera de 6 andre underläkarna vid serafimerlasarettet i lönegrad e 18;

dels ock två likalydande motioner (I: 299 och II: 544), vari, så vitt nu är ifråga, hemställts, att vid löneregleringen för personalen vid serafimerlasarettet och karolinska sjukhuset hänsyn jämväl tages till den nu utgående provisoriska löneförbättringen på sätt, att redan anställd personal ej får vidkännas löneminskning.

I samband med övertagandet från och med den 1 juli 1937 av serafimerlasarettets drift och det beräknade färdigställandet till omkring den 1 oktober 1937 av den till karolinska sjukhuset hörande Konung Gustaf Vs jubileumsklinik har riksdagen att taga ställning till frågan om lönereglering för personalen vid nämnda sjukvårdsinrättningar. Förslag i sådant hänseende har enligt det ovanstående framlagts för riksdagen i samband med anslagsäskanden för sjukvårdsinrättningarna under nästkommande budgetår. Av karolinska sjukhusets partiella färdigställande betingas också det till antagande av riksdagen framlagda förslaget till förordning angående bidrag från landsting och städer, som ej deltaga i landsting, till bestridande av kostnaderna för vård i vissa fall å karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet.

Nyssnämnda förslag till förordning bygger i huvudsak på principer, som redan år 1931 av riksdagen godtagits. I motsats till vad riksdagen tidigare förutsatt skulle dock Stockholms stad och Stockholms läns landsting vid beläggning av riksplats icke betala sådan platskostnadsavgift, som staden och landstinget enligt gällande överenskommelser hava att erlagga vid beläggning av egna platser å sjukhuset. De skäl, som departementschefen anfört till stöd härför, finner riksdagen övertygande. Jämväl förslaget i övrigt har riksdagen antagit.

Sedan 1936 års riksdag fattat beslut angående det huvudsakliga innehållet i det avtal, som förutsatts skola träffas mellan Kungl. Maj:t

och direktionen över serafimerlasarettet ifråga om villkoren för övertagandet av lasarettets drift, har för Kungl. Maj:ts godkännande framlagts ett i förevarande proposition (sid. 25 och 26) återgivet förslag till avtal i ämnet. Med anledning av att detta i ett par avseenden avviker från av riksdagen år 1936 antagna grunder har avtalsfrågan nu ånyo underställts riksdagen. Riksdagen, som icke har något att erinra mot vad departementschefen rörande ifrågavarande avtal anfört, har emellertid inhämtat, att önskemål uttalats om förtydligande av bestämmelserna i avtalets § 10 angående statens övertagande den 1 juli 1937 av stiftelsen serafimerlasarettets ur omhänderhavandet av lasarettets drift härflytande rättigheter och skyldigheter, så att dessa bestämmelser ej gäve rum för en för stiftelsen ofördelaktig tolkning. Så kunde, har man förmenat, bliva fallet om vid nämnda tidpunkt stiftelsen låge ute med rörelsekapital, vilket vore tänkbart, eftersom de fordringar, som uppkomme i samband med driften, inflöte långsammare än utgifterna bestredes. I samband härmed borde klargöras, vilka fordringar och skulder, som skulle anses uppkomma på grund av att stiftelsen omhänderhaft lasarettets drift. Med anledning härav vill riksdagen — utan att göra något uttalande, huruvida ifrågavarande bestämmelser i förslaget kunna giva anledning till en sådan tolkning — framhålla önskvärdheten av att denna fråga upptages till närmare omprövning genom Kungl. Maj:ts försorg.

Riksdagen övergår härefter till att behandla de föreliggande löneregleringsfrågorna.

Vad departementschefen anfört beträffande principfrågan om övergång till statligt lönesystem har icke föranlett någon erinran från riksdagens sida. Riksdagen anser, att en definitiv lönereglering nu bör företagas och att den i princip bör ske i anslutning till det inom allmänna civilförvaltningen gällande lönesystemet.

Vad beträffar detaljerna i den föreslagna löneregleringen för serafimerlasarettets personal, delar riksdagen departementschefens uppfattning om att en sänkning av den nu till *lasarettets direktör* utgående bostadsersättningen, 7,500 kronor, är befogad men att å andra sidan det nuvarande egentliga arvodet, 300 kronor, synes för lågt beräknat. En omreglering av dessa löneförmåner bör till ett kommande budgetår företagas.

Riksdagen, som icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag i fråga om överläkarna vid serafimerlasarettet, kan jämväl på de av de sakkunnige, sjukhusdirektionen och departementschefen anförda skälen godkänna departementschefens förslag rörande de *underordnade läkarnas tjänsteställning*. Riksdagen vill i samband härmed framhålla önskvärdheten av att underläkare och amanuenser på sätt de sakkunniga och direktionen föreslagit beredas möjlighet att behålla viss del av lönen under olika slag av ledigheter. Vidkommande den för de underordnade

läkarna ifrågasatta *löneställningen* har riksdagen allenast den erinran att göra mot Kungl. Maj:ts förslag, att riksdagen finner andre underläkarnas placering i 11:e lönegraden såsom extra tjänstemän väl låg. Vid anslagsberäkningarna för serafimerlasarettet, vartill riksdagen i annat sammanhang återkommer, har riksdagen utgått från en placering av nyssnämnda läkare i 15:e lönegraden, vilken synes bättre motsvara arten av omfattningen av dessa läkares tjänstgöringsskyldighet och jämväl närmare ansluta sig till deras nuvarande löneförmåner. Härmed har riksdagen i viss mån tillmötesgått det i motionerna I: 312 och II: 556 gjorda yrkandet. Vidare vill riksdagen i princip uttala sin anslutning till det av allmänna civiltjänstförvaltningens lönenämnd framställda förslaget om upphävande av rätten till ersättning för utfärdande av intyg eller utlåtanden beträffande sådana poliklinikpatienter, på vilka bestämmelserna i lagen om olycksfall i arbete äga tillämpning. Riksdagen förväntar, att denna fråga göres till föremål för närmare utredning och förelägges nästa års riksdag.

De största personalgrupperna vid serafimerlasarettet äro *sjukvårds-, ekonomi- och kontorspersonalen* ävensom den av departementschefen under beteckningen *övrig personal* behandlade gruppen. För dessa relativt stora och heterogent sammansatta personalkårer hava så betydande lönedifferentieringar ifrågasatts, att det befunnits nödvändigt att till en del avlöna personalen enligt en särskild löneplan — benämnd U — avsedd att gälla för personal med lägre löneförmåner än dem som utgå till en icke-ordinarie befattningshavare i lägsta lönegraden av vederbörande statliga löneplan. Riksdagen, som i det följande utgår från att befattningshavare icke skall vid övergången till det nya lönesystemet vidkännas löneminskning, har vid sin granskning av löneregleringsförslaget i denna del icke funnit anledning att i frågans nuvarande läge motsätta sig detsamma.

De ifrågasatta *särskilda bestämmelserna och övergångsbestämmelserna* hava icke föranlett annan erinran från riksdagens sida än att, i konsekvens med vad för lärarpersonalen vid folk- och småskolor av riksdagen beslutats och i anledning av vad i de likalydande motionerna I: 299 och II: 544 i detta hänseende yrkats, vid beräkning i förekommande fall av utav övergången till det nya lönesystemet betingad lönefyllnad hänsyn jämväl synes böra tagas till den nu utgående provisoriska avlöningsförhöjningen för befattningshavare vid serafimerlasarettet. I sammanhang härmed vill riksdagen framhålla, att — såsom departementschefen jämväl synes hava förutsatt — lönefyllnad bör medgivas jämväl annan än ordinarie personal.

Kungl. Maj:ts förslag till lönereglering för personalen vid det blivande karolinska sjukhuset är byggt på samma grunder som löneregleringsförslaget för serafimerlasarettets del. Vad riksdagen yttrat rörande sistnämnda förslag äger sålunda i tillämpliga delar giltighet även beträffande

nu förevarande löneregleringsförslag. Riksdagen har ingenting att erinra mot att till ifrågakommande befattningshavare vid karolinska sjukhuset — vilket som bekant är beläget inom Solna kommun — må utgå provisoriskt dyrortstillägg enligt de grunder, som gälla för befattningshavare med stationeringsort eller förläggningsort i Stockholms stad. Likaledes bifaller riksdagen Kungl. Maj:ts förslag rörande särskilda bestämmelser och övergångsbestämmelser för radiumhemmets personal.

Mot de beräkningar av serafimerlasarettets och jubileumsklinikens personalbehov, som ligga till grund för anslagskalkylerna i statsrådsprotokollet, har riksdagen icke funnit anledning till någon väsentligare erinran. Med anledning av att departementschefen på grundval av direktionsens förslag beräknat ett belopp av icke mindre än 75,000 kronor för att möta det behov av personalökning vid serafimerlasarettet, som är en följd av de utav medicinalstyrelsen utfärdade anvisningarna rörande ordnandet av sjukvårdspersonalens arbetsförhållanden, vill riksdagen dock framhålla vikten av att personalkostnaderna i görligaste mån nedbringas genom en planmässig organisation av sjukvårdsarbetet och, i den mån så prövas utan olägenhet kunna ske, genom överenskommelser med vederbörande personalkårer rörande arbetsförhållandena.

Från ecklesiastikdepartementet har under hand till riksdagens vederbörande utskott överlämnats en framställning från vederbörande vid serafimerlasarettet, vari framhållits önskvärdheten av att erhålla ett fast anställt biträde vid medicinska poliklinikens laboratorium. Riksdagen, som icke kan på grundval av nämnda framställning bedöma behovet av en sådan personalförstärkning, vill emellertid fästa uppmärksamheten på möjligheten att — därest anslagsändamålet befinnes bära tillgodoses — för ändamålet taga i anspråk den i avlöningsstaten för serafimerlasarettet uppförda delposten till grundavlöningar m. m. till övrig icke-ordinarie personal. Denna post skall enligt Kungl. Maj:ts förslag, var- emot riksdagen ej har något att erinra, betecknas förslagsvis i syfte att ernå en viss elasticitet i personalorganisationen.

Departementschefens *a n s l a g s b e r ä k n i n g a r* för nästa budgetår har riksdagen ansett sig kunna godtaga med den ändring, som föranledes av vad riksdagen ovan anfört beträffande vissa underläkares lönegradsplacering. Då det är vanskligt att på förhand bilda sig en uppfattning om de merkostnader, som kunna föranledas av riksdagens beslut i fråga om rätt till lönefyllnad för viss personal, och då det av Kungl. Maj:t för ändamålet beräknade anslagsbeloppet icke synes alltför snävt tilltaget, har riksdagen icke ansett sig behöva företaga en uppräknig av sistberörda anslagsbelopp. Riksdagen har uppmärksammat, att direktionen för karolinska sjukhuset räknat med en ökning med icke mindre än omkring 1,700,000 kronor av utrustningskostnaden för sjukhuset i förhållande till 1930 års motsvarande kalkyler. Riksdagen ifrågasätter, huruvida kostnadsökningen i sin helhet är

att hänföra till prisstegringar och oförutsedda omständigheter i övrigt, och understryker departementschefens uttalande rörande nödvändigheten att pröva alla möjligheter till förbilligande av nämnda kostnader. Riksdagen har dock icke velat motsätta sig, att det av Kungl. Maj:t för nästkommande budgetår begärda anslaget anvisas för ändamålet.

Vad departementschefen anfört i fråga om inkomstberäkningarna för ifrågavarande sjukvårdsinrättningar har icke givit riksdagen anledning till någon väsentligare erinran.

Kungl. Maj:ts förslag i de delar, som av riksdagen här ovan icke särskilt berörts, bifalles av riksdagen.

Under återopande av vad i det föregående anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels antagit vid propositionen nr 272 fogat förslag till förordning angående bidrag från landsting och städer, som ej deltaga i landsting, till bestridande av kostnaderna för vård i vissa fall å karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet;

dels beslutat, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes, äga tillämpning å befattningshavare vid karolinska sjukhuset, dock med rätt för Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med vad av departementschefen i ovannämnda statsrådsprotokoll för den 5 mars 1937 i sådant hänseende föreslagits meddela erforderliga särskilda bestämmelser och övergångsbestämmelser;

dels medgivit, att till ifrågakommande befattningshavare vid karolinska sjukhuset må utgå provisoriskt dyrortstillägg enligt de grunder, som gälla för befattningshavare med stationeringsort eller förläggningsort i Stockholms stad;

dels godkänt följande personalförteckning för karolinska sjukhuset, att tillämpas tills vidare från och med dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes:

Personalförteckning.

Tjänstemän å ordinarie stat:

Radiumhemmet vid Konung Gustaf V:s jubileumsklinik:

Befattning.

Lönegrad.

Läkarpersonal.

1 överläkare vid gynekologiska avdelningen B 26

Sjukvårdspersonal.

1 föreståndarinna för vårdavdelningarna vid kliniken B 11

1 föreståndarinna för övervaknings- och kontrollavdelningen . . B 11

1 kurator B 11

20 sjuksköterskor	B 7
6 kontrollbiträden	B 7
6 röntgenbiträden	B 6
1 fotograf	B 5

Ekonomipersonal.

1 förste vaktmästare	B 7
1 reparatör för röntgen- och ljusavdelningen	B 7
1 sjukbärare	B 4

Forskningsavdelningarna vid Konung Gustaf V:s
jubileumsklinik:

Radiofysiska avdelningen.

1 laborator i radiofysik	B 26
1 tekniskt biträde för fysiska mätningar	B 7

Svulstpatologiska avdelningen.

1 tekniskt biträde för mikroskopiska preparationer	B 7
1 kanslibiträde vid avdelningens arkiv	B 7;

dels godkänt följande avlöningsstat för karolinska sjukhuset, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1937/1938:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, *förslagsvis* kronor 114,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t » 27,570

Anm.: Ur förestående anslagspost må för helt budgetår räknat till sjukhusets direktions utgå högst 22,400 kronor och till forskningsavdelningarna vid Konung Gustaf V:s jubileumsklinik högst 5,400 kronor.

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:
 - a. Grundavlöningar m. m., *förslagsvis* kronor 193,500

Anm.: Ur förestående delpost må för helt budgetår räknat till sagda direktions utgå högst 24,000 kronor och till sagda forskningsavdelningar allenast lön till två städerskor.
 - b. Avlöningsförhöjningar m. m., *förslagsvis* kronor 11,300 204,800
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, *förslagsvis* kronor 25,530

Summa förslagsanslag kronor 371,900;

dels till *Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *förslagsanslag* av 371,900 kronor;

dels till *Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Omkostnader* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *förslagsanslag* av 253,000 kronor;

dels till *Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Utrustning* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *reservationsanslag* av 2,500,000 kronor;

dels ock — under förutsättning av att avtal mellan Kungl. Maj:t och direktionen över serafimerlasarettet träffas om statens övertagande från och med den 1 juli 1937 av lasarettets drift —

a) beslutat, att ovannämnda avlöningsreglemente skall från och med den 1 juli 1937 äga tillämpning å befattningshavare vid serafimerlasarettet, dock med rätt för Kungl. Maj:t att — med iakttagande av vad riksdagen ovan anfört — i huvudsaklig överensstämmelse med vad av departementschefen i ovannämnda statsrådsprotokoll för den 5 mars 1937 i sådant hänseende föreslagits meddela erforderliga särskilda bestämmelser och övergångsbestämmelser;

b) godkänt följande personalförteckning för serafimerlasarettet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1937/1938: .

Personalförteckning.

Befattning.

Lönegrad.

Tjänstemän å ordinarie stat:

Sjukvårdspersonal.

1 inspektionssköterska	B 11
2 sjukgymnaster	B 9
54 sjuksköterskor	B 7
1 fotograf vid röntgenavdelningen	B 5
1 handräkningsbiträde	B 2

Ekonomipersonal.

1 maskinmästare	B 14
1 första köksföreståndarinna	B 11
1 maskinist	B 10
1 husmoder	B 7
1 andra köksföreståndarinna	B 7
3 förste vaktmästare	B 7
1 trädgårdsmästare	B 7
1 snickare	B 7
2 reparatörer	B 7
2 förste eldare	B 6
3 vaktmästare	B 5
1 tvättföreståndarinna	B 5
3 sjukbärare och gårdskarlar	B 4
1 kokerska, diet-	B 1

Kontorspersonal.

1 syssloman	B 24
1 bokhållare	B 15
1 kassör	B 11
1 kameralbiträde	B 8
1 kontorsbiträde	B 4;

c) godkänt följande avlöningsstat för serafimerlasarettet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1937/1938:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, förslagsvis	kronor	282,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Grundbelopp	kronor	84,810
b. Vikariatsersättningar m. m., förslagsvis	»	<u>7,400</u> » 92,210
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m., förslagsvis	»	645,300
b. Avlöningsförhöjningar m. m., förslagsvis	»	<u>30,000</u> » 675,300
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:		
a. Provisoriskt dyrortstillägg, förslagsvis	»	70,090
b. Kompensation åt vissa befattningshavare för minskning av den behållna inkomsten vid familjepensioneringens genomförande, förslagsvis	»	2,500
c. Personliga lönetillägg på grund av övergångsbestämmelser, förslagsvis	»	<u>15,000</u> » 87,590

Summa förslagsanslag kronor 1,137,100;

d) till *Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett förslagsanslag av 1,137,100 kronor;

e) till *Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Omkostnader* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett förslagsanslag av 1,335,000 kronor;

f) bemyndigat Kungl. Maj:t att taga det under elfte huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till diverse pensioner och understöd m. m. i anspråk för bestridande av pensioner eller understöd åt vissa befattningshavare vid serafimerlasarettet samt änkor och barn efter sådana befattningshavare.

Stockholm den 11 juni 1937.

Med undersåtlig vördnad.
